3. Çağımızda Cin Konusunda Ortaya Atılan Yeni Görüşler

Çağımızda her şeyi madde, deney, pozitif bilim verileri ve duyular alemiyle açıklamaya çalışan, fizikölesi alem ve varlıkları, bu arada cinlerin varlığını da inkar eden materlayalist ve pozilivist yaklaşımların yanında, onların mevcudiyetini kabul edip, mahiyetleri ve nitelikleri konusunda yeni bir takım açıklamalar getiren görüşler de bulunmaktadır. Bu görüşlerin başlıcaları şunlardır:

a. Cinler, vaktiyle bir gezegende yaşayan daha sonra bu gezegenin komşu gezegenin çekim gücüyle dağılması sebebiyle üzerindeki hayatın kalıntılarıyla

yeryüzüne gelmiş varlıklar olup, insandan önceki tekamül safhasının yaratıklarıdır. Yeryüzündcki cin kavmi fesat çıkartmış ve kan dökmüş sert mizaçlı varlıklardır. Bu görüşe göre "canın ateşten bir ııâricden yarattık"[11,1] ayetindeki mâric, ateşten katılan demektir. Bu deyim, karbon bileşimlerinin ilki olan karbon asidini ifade eder. O halde cinler, karbon asidinden yaratılmıştır.[101] [102] Bu görüş Cin suresi 72/8-9 ayetlerinin tevili zorlanarak üçlülendirilmek istenmiştir.

b. Cinle., maddeye nüfuz edici ve dumansız ateşten yani ışınlardan ezelde yaratılmış, varlığını ve canlılığını ruhtan alan varlıklardır. Cinnin, kendi varlığını bilmesi, perisperive (rûh-i lıayvânî) bürünmesinden itibaren olmaktadır. Bu da bir anlamda cinlerin doğumu demektir. Mutlak manadaki ölümleri kıyametle meydana gelecek olan cinlerin, basit ölümleri, kendileri için belirlenmiş sürenin sonunda perisperilerinden soyunmaları tarzında olmaktadır. Yine bu görüşe göre cinlerin kendi öz zamanlarına göre altmış-yetmiş yıl olan ömürleri insanlara göre bin yıla yakın olduğundan, insanların bilmediği bazı şevleri bilmeleri mümkündür. Onlar geçmiş bir takım olayları bilebilirler. Bu da seyyal bir

101 er-Ralunân 55/1 S.
102[tw] Bkz. Sâdenin Evrin, Çağımızın Kur'an Bilgisi, 1.254-256.

yapıya sahip olmaları ve maddeyle kayıtlı bulunmama- lanndandır. Cinlerin yapıları çok gelişmiş olmakla beraber düşünce ve şuur açısından insandan geridirler. Ruh çağırma denilen şey bazı insanların cinlerle temas kurmasıdır.[101] UFO (Unidcnlificd Flying Ob-jccts*Bilinmcycn Uçan Objeler) veya onlarla gelen kişiler görüntüsünü, veren varlıklar cinlerdir.[104] Bu görüşte yer alan cinlerin ezelde yaratıldığı Fikri ile doğum ve ölümlerinin olduğu fikri bir çelişki oluşturmaktadır. Ayrıca cinler, insanlar gibi sonradan yaratılmış (hadis) varlıklardır. Bu görüşün, cinlerin varlık ve canlılığını kendisinden aldıkları şey olarak ileri sürdüğü ruh da kelameılara göre sonradan yaratılmıştır, ezelî değildir.'"'

c. Maddeyi son derece yoğun bir enerji, enerjiyi de son derece seyrek bir madde olarak ele alan bir görüşe göre cinler akıllı enerjidirler. Enerjinin ölümlü olması sebebiyle ölürler. Cinler, maddî unsurlarla uğrama biçiminde teğctleştikleri gibi, rfielekût alemle de tcğctlcşebilirler ve bu yolla Mclc-i A'lâ'yı dinleyerek geleceği öğrenmek isterler. Fakat cinlerin bu mekanizması Kur'an'da da ifade

edildiği gibi yasaklanmış[103] [104], dinleme mevkilerinde kendilerini izleyen ve gözetleyen sert bekçiler olan kozmik şihaplar oraya gelen cinleri yakmıştır.[105] Bu görüşe göre de dünya atmosferinde

103 Bkz. Aluned Hulusi, Din-Biliın Işığından Ruh İnsan Cin, s. 61- 72.

[Iu<] Aluned Hulusi, Agc, s. 171-176.

[105] Bkz. Haıpûtî, Tcnkîhu'1-kclâm, s. 147-148; A Saim Kılavuz, Anulıatlanyla Islâm Akaidi vc Kclumu Giriş, s. 2.17-238.

104 cs-SûfKit 37/8-10.

105 [If''] M. Ilaıs Aybcrg, Arzdan Arşa Sonsuzluk Kulesi, II, 69-72, 85- 86. 122-123.

gözüken UFO'Iar cinlerdir. Uzaylılar uydurması da cinler tarafından tezgahlanmaktadır.[108]

d. Cinler ateşin siyahıyla karışmış olan alev (mâric)den, bir başka ifade ile ışınların biraz daha yoğunlaşıp maddeye yaklaşmış şeklinden yaratılmıştır. Bu görüşe göre yaratılış sırası melek, cii*, insan şeklindedir. Melek tamamen soyut ruhtur. Ruhun hiçbir maddî özellik almayıp ancak belli bir şekle (kalıba) sokulmasıyla melek yaratılmıştır. Biraz maddeye yaklaşmakla birlikte ruhanî tarafı fazla olan varlık ise cindir.

*

Ruhanî vc maddî yönü dengeli biçimde yaratılan varlık ise insandır. Melek tamamen soyut ruh olduğundan ve maddî hiç bir yönü bulunmadağından kötülüğe eğilimi yoktur. Cin lâtîf cisim olmakla birlikte maddî yönü dolayısiyle iyi ve kötülüğü eğilimi olan fakat madde vc ru- hanîyet dengeli olmadığı için kötülük ve hafiflik tarafı ağır basan varlıktır. Yaptığı işler kendi şuurlarına dayandığından dolayı sorumludurlar.[100]

e. Cinler, bazı hastalıkların sebebi olan mikroplardan ibarettir.[11'1]

Yukarda zikrettiğimiz cinlerin mahiyetlerinin karbon asidinden, ezelde var

110

edilen ışınlardan, [106] [107]

106[w] M. Hana Aybcrg. Ag.% IJ, 70.
[If,'] Süleyman Ateş, İnsan ve İnsanüstü Ruh Melek Cin insan, s. 19-

107
Rcşîd Rızâ, Tefsîru'l-Mcnâr, m. %; VII, 319; VIII, 364

UFO'Iardan ve enerjiden yahut mikroplardan ibaret olduğu tarzındaki görüşler, İlmî bakımdan henüz tcmel- lendirilemcmiş bazı teoriler, faraziyelcr ve yorumlar niteliğindedir. Zira duyular ötesi varlıklardan olmaları sebebiyle sadece nakil yoluyla doğru bilgi edinebileceğimiz cinlerin mahiyeti hakkında nasslarda ateşten yaratıldıklarının ötesinde bir bilgi mevcut değildir. Bu konuda müslümanın inanması gereken şey, cinlerin ateşten yaratılmış olmasıdır. Onun dışındakiler yorum ve şahsi goıuşıerden ita.ettir. Ban Haşviyyc mensuplan hariç tutulursa"[1] İslâm alimlerinin hemen hepsine göre mükellef yaratıklar olan cinler, mükellefiyetin üstesinden gelebilmeleri için şuur, idrak ve irade gücüne sahip olmaları gerekir ki, bu hususu çağımızda ilcıi sürülen cinlerin karbon asidi, enerji, ışın, mikrop vb. şeylerden ibaret olması hususuyla bağdaştırmak mümkün görünmemekledir. Çünkü anılan şeylerde şuur, idrak ve iradeden söz edilemez.

B. CİNLERİN MÜKELLEFİYET VE SORUMLULUKLARI

Bazı Haşviyye mensupları hariç İslâm alimlerinin hemen hepsine göre cinler şuur, idrak ve irade sahibi oldukları için mükellef ve sorumlu yaratıklardır."[2] ''Ey cin ve insan

toplulukları size ayetlerimizi anlatan.

[m] Bkz.Şiblı, Age, s. 49.
[m] Rıtzj. Agc, XXVIII, 232 vd.; XXX, 153; îbn Tcymiyyc. Agc. IV, 233-234,Şiblt, Age. s 49; Demiri. Age, 1,292.

İSLÂM
İNANCINDA

CİN

Doç. Dr. A. Saim KILAVUZ

U.Ü. İlahiyat Fak. Öğ.

Üyesi

yer alan bir başka grup da -ki bunların bir bölümünün dini hayatla uzaktan yakından ilgisi yoktur. Maddeden ve modem hayattan bunaldıkları için bu tip manevî şeylere eğilim göstermektedirler- cinlere olduğundan fazla değer ve önem atfetmekte, dinin yasak saydığı alana girmektedir. Biz bu çalışmamızla Kur'an-ı Kerim ve sahili hadislerin ışığı altında cinleri incelemeye, ifrat ve tefritten uzak ve eleştirel bir yaklaşımla, bu konuda fikir beyan edenlerin görüşlerini değerlendirmeye çalışacağız. Başarı Allah'tandır.

KapI ikaya, 1994

A. Saim KILAVUZ